

Plagues i malalties en el cultiu de lletia i cigró

abr. 28, 2021 |

Diverses plagues i malalties poden afectar la producció del cultiu del cigró i la lletia, i la qualitat del seu gra, si no es controlen a temps. Moltes plagues apareixen durant el període de floració, així que, si es decideix fer un tractament fitosanitari, és important escollir aquells productes que siguin respectuosos amb els insectes pol·linitzadors i la fauna auxiliar.

PLAGUES EN LLENTIA I CIGRÓ

Durant l'estadi vegetatiu les plantes de lletia poden veure's afectades per sitona (*Sitona lineatus*), un coleòpter de la família dels curculiònids. L'adult s'alimenta dels marges dels folíols. Quan la planta és jove, aquests danys poden endarrerir el creixement del cultiu. A diferència dels adults, les larves, un cop han eclosionat, es desplacen al sòl i s'alimenten dels nòduls de les arrels i afebleixen la planta. Com que els danys més importants tenen lloc quan la planta és jove, és recomanable fer un seguiment del cultiu en els primers estadis de creixement per tal de controlar la plaga abans no faci la posta.

Hi ha diferents espècies de caràbids que actuen com a enemics naturals: poden depredar tant les larves com els adults de sitona.

Exemplar de sitona (©AgrEvo)

Els pugons com *Acyrtosiphon pisum* o *Aphis craccivora* provoquen danys tant en el cultiu de llentia com en el de cigró ja que succtionen la saba i poden arribar a provocar un marciment de la planta, que s'atrofiïn els brots i els llegums o que aquests tinguin menys grans. L'espècie *A. pisum* també pot transmetre el virus Pea enation mosaic virus 1.

Generalment els pugons es poden controlar bé deixant actuar els enemics naturals com són els coccinèl·lids, les crisopes, els sírfids o els fongs entomopatògens, entre d'altres.

A l'inici de la floració de la llentia i el cigró es poden començar a observar exemplars adults de diferents espècies de corcs com les dels gèneres *Bruchus* o *Callosobruchus*. Els adults d'aquests coleòpters s'alimenten de les flors. Aquests insectes ponen els ous en els llegums i, quan eclosiona la larva, aquesta penetra dins de la llavor on farà la muda sense que es pugui apreciar l'orifici d'entrada. En el moment en què l'adult surt del gra és quan es poden observar els danys, ja que en aquest cas sí que s'aprecia l'orifici de sortida. Les afectacions d'aquests corcs malmeten la qualitat i la productivitat del gra. A fi de controlar aquests insectes, és recomanable fer un seguiment dels adults a partir de la floració: tot i que aquests

coleòpters són molt petits es poden veure a ull nu si s'espolsa la flor sobre un fons blanc. És important que el control a camp sigui efectiu per tal de reduir el màxim possible els grans amb larves al magatzem i, d'aquesta manera, assegurar la qualitat del gra. Tot i així, és convenient fer un seguiment durant l'emmagatzematge perquè si la temperatura i la humitat són elevades, es poden veure adults que han sortit del gra.

Un altre organisme que malmet el gra en el cultiu del cigró és *Helicoverpa armigera*. L'adult d'aquest lepidòpter s'alimenta del nèctar de les flors, però les erugues, a més d'alimentar-se de les fulles, també perforen els llegums i s'alimenten de la llavor. La instal·lació d'una trampa amb feromona permet conèixer l'inici del vol de l'adult i, d'aquesta manera, decidir quin és el moment òptim per a fer un tractament.

Les minadores (*Liriomyza*) i els trips també poden aparèixer durant el cultiu.

MALALTIES EN LLENTIA I CIGRÓ

La ràbia del cigró (*Ascochyta rabiei*) és una malaltia fúngica que afecta la part aèria de la planta. Es caracteritza per formar unes taques circulars amb punts foscos al centre, que són els picnidis del fong. Temperatures entre 15-20°C amb humitats relatives superiors al 75% durant 12 hores seguides poden afavorir la infecció. És important controlar la malaltia quan es detecten els primers símptomes i les condicions climàtiques són favorables al seu desenvolupament ja que aquesta malaltia pot afectar greument a la collita. Degut a que les llavors poden estar infectades pel fong, és recomanable utilitzar varietats de llavor tolerants a aquesta malaltia.

Les plantes de lletia poden veure's afectades pel fong *Ascochyta lentis*, que es desenvolupa en condicions similars al fong de la ràbia del cigró i provoca danys molt semblants.

Una altra malaltia fúngica que pot afectar ambdós cultius és el rovell (*Uromyces* sp.). A l'inici de la infecció apareixen a la part aèria de la planta unes taques de color ocre sobre les que es formaran unes pústules de color marró-taronja. Temperatures al voltant dels 20°C en presència d'aigua sobre la planta durant unes 9 hores poden afavorir la presència de la malaltia. És recomanable controlar la malaltia quan es detecten els primers símptomes perquè no es vegi afectat el rendiment del cultiu: durant el període de floració, una infecció greu, pot provocar l'avortament de la flor.

La fusariosi del cigró és una malaltia provocada per diverses espècies de fongs, sobretot del gènere *Fusarium*. Les plantes es marceixen i posteriorment s'assequen. La fusariosi pot afectar considerablement al rendiment i la qualitat de la llavor.

Altres malalties fúngiques que poden afectar el cultiu de la lletia i el cigró són l'oïdi, el míldiu

o la Botrytis.

CLOENDA

El cultiu de la lletia i el cigró poden tenir diverses plagues i malalties que afecten la producció i la qualitat del gra. Moltes de les plagues comencen a aparèixer durant la floració, raó per la qual és important utilitzar productes fitosanitaris que siguin respectuosos tant amb els pol·linitzadors com amb la fauna auxiliar present en el cultiu. Per a saber quin producte es pot fer servir en cada cas, convé consultar el Registre de Productes Fitosanitaris del Ministerio de Agricultura.

AUTORS

LAURA PÉREZ

Unitat de Sanitat Vegetal a Girona